

Բ Ա Մ... Փ Ո Ր Ո Տ Ա Ն

(ԱՆՀՐԱԺԵՇՏԳԻՏԵԼԻՔ)

(Նախ տես թզմ. 1919 էջ 381)

Ը. ՏՈՒՆ, ա. տող.

1850	Աւրբ աղեղանց, բարձր ի թիւրախ թոռաջիւր. վերջին ձեզ խրախոյս.
1858,-67,-98,1914	Աւրբ » » ի » թոռաջիւր » » »
1912(բ.)	» » » » թոռաջիւր, » » »
1901	Աւրբ » » » » թոռաջիւր՝ » » »
1908(բ.)	» » » » թոռաջիւր՝ » » »
1908(Հ.)	Աւրբ աղեղանց բարձր ի թիւրախ թոռաջիւր, վերջին ձեզ խրախոյս,

Ը. ՏՈՒՆ, բ. տող.

1850	Առեալ տարցուր զանթիկնադարձ մեր վարդազորն դրօշ անխոյս.
1858	» » » զայս » » »
1867	» » » » » » անխոյս
1898, 1912(բ.)	» » » » » »
1901	» » » » » » անխոյս.
1908(բ.)	» » » » » »
1908(Հ.)	» ԳԱՐՉՏՈՒՔ » » » զրօշն անխոյս:

Ը. ՏՈՒՆ, գ. տող.

1850	ի վերայ յիսնից յաղթից վարդանայ՝
1858	» » » » վարդանայ
1867,-98, 1912(բ.)	» » » » »
1901	» » » » վարդանայ,
1908(բ.)	» » » » »
1908(Հ.)	» » » » »

Ը. ՏՈՒՆ, դ. տող.

1850	Պարսկաւան բազկաւ արւոյն վահանայ
1858	» » » վահանայ,
1867	Պարսկասաւք » » »
1898, 1912(բ.)	» » » »
1901	Պարսկաւան » » վահանայ
1908(բ.)	Պարսկաւան » » վահանայ,
1908(Հ.)	Պարսկաւան » » »

Ը. ՏՈՒՆ, Ե. տող.

(ամենքն ալ նոյնպէս.) Շեշտ 'ի ծայր շիրմի դաշտին Շաւարշան

Ը. ՏՈՒՆ, Գ. տող.

1850	Տնկել	յաղթանակ	անմահ	Հայութեան:
1858	Տրնկել	»	»	»
1867	»	յաթանակ	»	»
1898, 1912(բ.)	»	յաղթանակ	»	»
1901	»	»	»	»
1908(բ.)	»	»	»	Հայութեան.
1908(Հ.)	Տնկել	յաղթանակ	անմահ	ԹԱՂԹՈՒԹԵԱՆ.

Ը. ՏՈՒՆ, տող. 7-17:

Պէտք է դիտել որ վերջին տան յանգրդր միենոյն չէ առաջին տան յանգրդին հետ, այլ ունի իմաստալից փոփոխումներ. հետեւապէս մեն թերութիւն մ'է, 1901 ի և 1908 ի տպագրութեանց մէջ, վերջին տան յանգրդին պակասը: Ասոնք՝ հապճեպ ուշադրութեամբ մը, բաւական համարեմ են նախորդ տուններուն պէս « ևն » մը զետեղել, մինչ անոնք պէտք էին վերջանալ հետեւեալ բառերով.

1850 Հնապ' օն արի արանց մանկունք
 Հայրենավրէժքըդ հայկազունդ
 Ի Շաւարշան գունդագունդ
 Յեռեալ 'ի պար թունդ 'ի թունդ,
 Ի յաղթանակ' օն անդր յառաջ,
 Ի յաղթանակ' մի՛ ձախ մի՛ յաջ.
 Օն անդր յառաջ
 Մի՛ ձախ մի՛ յաջ
 Օն անդր յառաջ.
 Հնապ' օն յառաջ
 Ի յաղթանակ:

1919 « Հայրենի Երգերու մէջ (էջ 18) յառաջ բերուած են ատոր (Բամ. փորոտանի) երկու տունները միայն, և ասիկա բարբախտութիւն մըն է անշուշտ. վասն զի միւս տունները զոնէ զերծ մնացած են խանգարմունքէ »:
 « Գալով յառաջ բերուած երկու տուններու(Ը), որոնք խանգարուած են թէ՛ ուղղագրութեան և թէ՛ իմաստի կողմէն »:

ՏԱԻՐՈՍԻ պատուական յօդուածագիրը՝ անշուշտ պիտի հաճի իւր յարգելի դիտողութիւններուն վրայ նորանոր խորհրդածութիւններ ալ յաւելուլ և չափով մը ներողամիտ գտնուիլ պարոն Կ. Յ. Փայելեանի... — Գայթակղութեան քարը յառաջագոյն կը գտնուէր այն ճամբուն վրայ,
 « Բամ. փորոտան » ի անդարտ պատուին վրէժխնդիր եղող բոլոր անձանց ալ, ղժբախտաբար, կարելի է զուրցել՝ « Ի քեզ հայեաց » Գեղի նայէ. — նոյնը գուցէ աւելի արժանապէս պատշաճի սոյն սողերս գրողին: Իսկ թէ ինչպէս կամ ուսկից յառաջ եկած են այդչափ յաճախութիւնը խանգարումներու, թերևս չսխալինք մեր ենթադրութեանց մէջ, — Երեք կամ չորս գլխաւոր շարժառիթներէ՝

ա. « Այս գեղեցիկ քայրերդ » ի տիեզերածաւալ ընդունելութենէն,

բ. Այդ ազատաշունչ քայրերդ բնագիրը՝ առձեռնպատրաստ գտնելու դժուարութիւններէն,

գ. Արտասպողչներու անհոգութենէն (և և գիտնականութենէն!!)

դ. Հեղինակի յանցանքէն!! որ զայն զբարաւ շարադրեր է և կամ Վահանայ բանակին՝ որ այդպիսի առնական շեշտերով կը բարբառէր:

ԲԱՅԱՏՐՈՒԹԻՒՆ ՄԸ, (իբր յատուարան) — Կարևոր կը համարինք հակիրճ ևս... սարանութեամբ մը բարեմտութիւնը շահիլ մեր այն ընթերցողներուն որ գուցէ խորհրդածեն թէ՛ — Քիչ տարբերութիւն կայ վերոյիշեալ զանազանութեանց մէջ, թէ՛ — Չուրդի մը այլայլութեանց մասին այսչափ երկարաբանել չէր արժեր...

— Բայց ո՛չ այդպէս, — պիտի պատասխանենք իրենց, — հաճեցէք պահիկ մ'ալ երկայնամտել: Մեզ այնպէս կը թո՛ւի որ երբ ի նկատի ունենանք թէ՛ ոտանաւորի մը սխալ արտասպառմովը մարդ կրնայ մեղանշել՝ նոյն իսկ ծանրապէս Ազգային փերականորեան և Տաղապիտեան դեմ, — թէ կրնայ աղարտել, « ԱՄԵՆԷՆ ՄԵՍ ԱՆԻՐԱԽՈՒԹԻՒՆ ՈՒ ԱՆՀՈԳՈՒԹԻՒՆ ՄԱՏՆԵՆ » գրութեան մը իմաստները, երգի մը դաշնադրութիւնը, հեղինակի մը բոլոր սրբազան իրաւունքները..., երբ այդ ամէնը ի նկատի ունեցուի, մեզ այնպէս կ'երևայ որ՝ մեր փութկոտ ընթերցողներն իսկ՝ պիտի գմեզ... գէթ չդատապարտեն:

Եւ ահա՛ եթէ մենք ուզենք լռել ՏԱՐՈՒՍԻ պատուական յօդուածագիրը պիտի աղաղակէ՛ շատագովելով մեր բծախնդրութիւնը, — մինչ մենք ալ՝ մեր զուգակշիռ զաղափարները՝ իւր իսկ բարբառովն երկրորդել կը սիրենք:

« Խանգարումներու մէջ կորսուած է և կը կորսուի Ալիշանի գեղեցկութիւնն ու արտայայտութիւնը: Շատ ցանկալի էր, որ... սպրդած ջրլլային այդպիսի խանգարմունք և սխալմունք, որոնք զօրախտաբար միայն այնչափ չեն ո՛րչափ մենք մատնանք ըրիկն: Բնագրական հարազատութեան դէմ կը տիրէ աններելի անհոգութիւն մը ծայրէ ի ծայր »: (Ընդգծումը մերն է):

* * *

Ամփոփենք արդ խոչընդակն մեծղի վրիպակները զորս անհրաժեշտ է ուղղադրել:

Վ Ր Ի Պ Ա Կ

Ո Ի Ղ Ի Ղ

- ա. 1. Բամբ. որոտան
ա. 5. Որք երկուտորի՞ պսակին
» » երկնաւորին »
ա. 6. Ու որ երկնաւորին փռաց երկնաւորդ՝
» ՈՐՔ » երկնաւորդ,
բ. 4. Ճիւղքք ի ձեռն ՍՈՒՐ
» » ձեռնԱՅՅ
գ. 5. Գափք - 6. վարփի
դ. 3. Ի գրո՛ւ ի գրո՛ւ տալ
» Ի գրո՛ւ ի գրո՛ւ »
ե. 4. Տառանին դաշնակց
զ. 1. Հըրոտն արեանց
ը. 4. Պարսկախան-Պարսկապան
զ. 6. ՅԱԶՈՒԹԱՆ

- Բամ. փորոտան
Որք երկնաւորի պսակին
» » »
Ու որ երկնաւորին փռաց երկնաւորդ՝
» » »
Ճիւղքք հուճաղաց
» »
Գափք-վարփի
Ի գրո՛ւ ի գրո՛ւ տալ
» » »
Տառանին դաշնակց
Հրոտն Արեանց
Պարսկապան-Պարսկապանը
Հայութեան

Եւ — նախընթացաբար — բոլոր արտասոց վերնանագրներն ալ՝ պէտք է համակերպ միաձուլել, ու՝ բոլոր տունները արտասպառած պարագային մանանդո՛ր պէտք է գետնից նաև բովանդակ վերնագրերը:

(Շարունակելի)

ԵՐԳ ՈՒ ՓՆԱՅԻՐ
20ՐԱՏՆ ՀԱՅՈՑ ԸՆԴ ՎԱՆԱՆԱՑ
ՄԱՄԻԿՆԵՆՈՑ
Ի ՏԵԱՐԱՐԱՆ ԴԱՏԱՎ ԿՐԻՏԻ
ՕՆ ԱՆՈՐ ՅԱՌԱՋ
Հ. ԳՐԱ. ԱՅՏԵՆԱՆ